

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

بازنگری شده

دوره کارشناسی ارشد

رشته فلسفه و کلام اسلامی

گروه: علوم انسانی

مصوب جلسه شماره ۹۲ مورخ ۹۵/۱۱/۲۴ کمیسیون برنامه ریزی آموزش عالی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّمَّانِ الرَّحِيمِ

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته فلسفه و کلام اسلامی

کارگروه: الهیات و معارف اسلامی

گرایش: --

گروه: علوم انسانی

رشته: فلسفه و کلام اسلامی

مقطع: کارشناسی ارشد

۱- با استناد مصوبه جلسه شماره ۹۲ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۴ کمیسیون برنامه ریزی آموزش عالی برنامه بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد رشته فلسفه و کلام اسلامی به شرح زیر مورد تصویب قرار گرفت:

۲- این برنامه از تاریخ تصویب، جایگزین برنامه های درسی مقطع کارشناسی ارشد رشته فلسفه و کلام (حکمت) اسلامی مصوب ۲۳۰ مورخ ۱۳۷۰/۱۰/۱ و فلسفه و کلام اسلامی با دو گرایش فلسفه اسلامی و کلام اسلامی مصوب ۳۳۵ جلسه فوق العاده شورای عالی برنامه ریزی آموزشی مورخ ۱۳۸۰/۰۷/۰۱ شد و برای دانشجویانی که از این به بعد وارد دانشگاه می شوند لازم الاجرا می باشد.

۳- برنامه درسی بازنگری شده مقطع کارشناسی ارشد رشته فلسفه و کلام اسلامی در سه فصل: مشخصات کلی، جداول و سرفصل دروس برای اجرا به دانشگاههای مجری ابلاغ می شود.

عبدالرحیم نوه ابراهیم

دبیر شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

(مهر)

مشخصات کلی برنامه درسی رشته

فلسفه و کلام اسلامی در مقطع کارشناسی ارشد

Islamic Philosophy & Kalam: Master's Degree

فصل اول

تعریف رشته

فلسفه که در قرون اولیه اسلامی وارد جهان اسلام شد از دویست مسأله تجاوز نمی کرد، اما فلاسفه و حکمای اسلامی این مسایل را به هفتصد مساله رساندند. ایرانیان در پرتو مکتب تشیع بیش از سایر مذاهب به امر تعقل اهتمام ورزیدند و با الهام از قرآن کریم و روایات اهل بیت (ع) به فلسفه صبغه اسلامی دادند. پیدایش مکتب مشاء به نمایندگی ابن سینا و مکتب اشراق به نمایندگی سهروردی و مکتب حکمت متعالیه به نمایندگی صدرالمآلهین شیرازی نشانگر همت و تلاش ایرانیان مسلمان در ترویج و شکوفایی فلسفه است.

رشته فلسفه و کلام اسلامی، چنان که از نامش هویداست، از دو قلمرو اصلی تشکیل می شود: فلسفه اسلامی، و کلام اسلامی. کلام اسلامی، سنت دین‌شناسانه ای در کنار فلسفه اسلامی بوده است که هدفش دفاع عقلانی از آموزه‌های اصلی دین مبین اسلام است؛ البته با مبانی و ارکانی غیر از مبانی و ارکان فلسفه اسلامی. این هر دو سنت، به ویژه در ایران، سنتهای فکری پیوسته و بی‌انقطاعی بوده‌اند که بدون هیچ گسستی تا دوران معاصر استمرار یافته‌اند. پیش‌نیاز ضروری آموزش و پژوهش در این دو قلمرو تسط کافی بر زبان عربی و منطق است. از متخصص این رشته انتظار می‌رود که قادر باشد آموزه‌های اصلی دین را تبیین عقلی کند و از آنها دفاع عقلانی نماید. امروزه در کلام جدید و فلسفه دین در غرب عهده‌دار چنین بحثهایی است. ظهور آرای دین‌شناسانه نوین و شبهات دینی جدید در اثر تعامل فکری با غرب، پویاسازی این رشته و بازنگری در آن را ضروری می‌سازد.

هدف رشته

* دین‌شناسی فلسفی کلامی

ضرورت و اهمیت رشته

* دفاع عقلانی از دین

نقش و توانایی فارغ التحصیلان

* با توجه به جایگاه باورهای دینی در جامعه ما، دانش آموختگان می‌توانند نقش فرهنگی تربیتی پررنگی در جامعه داشته باشند؛ می‌توانند به عنوان مشاور فرهنگی و دینی، دبیر، معلم، و... نقش ایفا کنند.

طول دوره و شکل نظام

* شکل نظام بصورت ترمی - واحدی خواهد بود. و هر واحد نظری معادل ۱۶ ساعت، واحد عملی یا آزمایشگاهی معادل ۳۲ ساعت، کارگاهی، عملیات صحرایی یا کار در صحنه معادل ۴۸ ساعت، کارآموزی و کارورزی معادل ۶۴ ساعت در طول یک نیمسال تحصیلی تدریس می‌شود.
* طول دوره کارشناسی ارشد حداکثر ۳ سال می‌باشد.

شرایط پذیرش دانشجو

صلاحیت‌های عمومی؛ و صلاحیت علمی که از طریق آزمون سراسری سنجیده می‌شود.

فصل دوم

جدول دروس رشته فلسفه و کلام اسلامی در مقطع کارشناسی ارشد

پیشنیاز/همنیاز	تعداد ساعات			تعداد واحد			نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری	جمع	عملی	نظری		
ندارد	۳۲		۳۲	۲		۲	فلسفه‌ی ملاصدرا: هستی‌شناسی	۱
فلسفه‌ی ملاصدرا: هستی‌شناسی	۳۲		۳۲	۲		۲	فلسفه‌ی ملاصدرا: خداشناسی	۲
فلسفه‌ی ملاصدرا: خداشناسی	۳۲		۳۲	۲		۲	فلسفه‌ی ملاصدرا: علم النفس و آخرت‌شناسی	۳
ندارد	۳۲		۳۲	۲		۲	فلسفه‌ی سینوی ۱	۴
فلسفه‌ی سینوی ۱	۳۲		۳۲	۲		۲	فلسفه‌ی سینوی ۲	۵
ندارد	۳۲		۳۲	۲		۲	فلسفه‌ی اشراق ۱	۶
فلسفه‌ی اشراق ۱	۳۲		۳۲	۲		۲	فلسفه‌ی اشراق ۲	۷
ندارد	۳۲		۳۲	۲		۲	منطق سینوی	۸
ندارد	۳۲		۳۲	۲		۲	منطق جدید	۹
ندارد	۳۲		۳۲	۲		۲	فلسفه‌ی غرب ۱	۱۰
فلسفه‌ی غرب ۱	۳۲		۳۲	۲		۲	فلسفه‌ی غرب ۲	۱۱
فلسفه‌ی غرب ۱ و ۲	۳۲		۳۲	۲		۲	مسائل جدید کلامی	۱۲
ندارد	۳۲		۳۲	۲		۲	زبان تخصصی ۱	۱۳
ندارد	۳۲		۳۲	۲		۲	زبان تخصصی ۲	۱۴
				۴		۴	پایان نامه	۱۵
	۴۴۸		۴۴۸	۳۲		۳۲	جمع کل	

فصل سوم

مشخصات کلی و سرفصلهای دروس

عنوان درس به فارسی: فلسفه‌ی ملاصدرا؛ هستی‌شناسی

عنوان درس به انگلیسی: The Philosophy of Mulla Sadra: Ontology

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با اقسام و احکام کلی وجود در فلسفه‌ی ملاصدرا

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال فلسفی بر اساس مفاهیم هستی‌شناختی

سرفصل درس:

۱. اشتراک معنوی وجود

۲. اصالت وجود

۳. درک وجود

۴. شمول وجود

۵. وجود و امور ماهوی

۶. تشکیک وجود

۷. وجود ذهنی

۸. امور عامه

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

الشواهد الربوبية، صدرالدین شیرازی، تصحیح و مقدمه‌ی سید جلال‌الدین آشتیانی، المركز الجامعی للنشر، مشهد، ۱۳۶۰.

المبدأ و المعاد، صدرالدین شیرازی، تصحیح و مقدمه‌ی سید جلال‌الدین آشتیانی، انجمن حکمت و فلسفه‌ی ایران، تهران، ۱۳۵۴.

فهرست مطالعات:

الحكمة المتعالية في الأسفار الأربعة العقلية، صدرالدین شیرازی، دار إحياء التراث، بیروت، ۱۹۸۱.

المشاعر، صدرالدین شیرازی، طهوری، تهران، ۱۳۶۳.

العرشية، صدرالدین شیرازی، انتشارات مولی، تهران، ۱۳۶۱.

عنوان درس به فارسی: فلسفه‌ی ملاصدرا: خداشناسی

The Philosophy of Mulla Sadra: Theology: عنوان درس به انگلیسی:

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: فلسفه‌ی ملاصدرا: هستی‌شناسی

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با مفهوم خدا و صفات و افعال او در فلسفه‌ی ملاصدرا
اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال فلسفی در زمینه‌ی خداشناسی صدرایی
سرفصل درس:

۱. امکان و چگونگی شناخت خدا
۲. برهان صدیقین
۳. خدا همچون واجب‌الوجود
۴. رابطه‌ی ذات و صفات خدا
۵. علم خدا به خود و خلق، پیش و پس از ایجاد
۶. مراتب علم خدا (عنایت، قضا، قدر)
۷. علم پیشین الهی و اختیار انسان
۸. قدرت و حکمت خدا
۹. اراده و حیات خدا
۱۰. سمع و بصر و تکلم خدا

۱۱. چگونگی صدور کترات از مبدأ واحد

۱۲. مسئله‌ی شر

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

الشواهد الربوبية، صدرالدين شيرازي، تصحيح و مقدمه‌ی سيد جلال‌الدين آشتياني، المركز الجامعي للنشر، مشهد، ۱۳۶۰.

المبدأ و المعاد، صدرالدين شيرازي، تصحيح و مقدمه‌ی سيد جلال‌الدين آشتياني، انجمن حكمت و فلسفه‌ی ايران، تهران، ۱۳۵۴.

فهرست مطالعات:

الحكمة المتعالية في الأسفار الأربعة العقلية، صدرالدين شيرازي، دار إحياء التراث، بيروت، ۱۹۸۱.

المشاعر، صدرالدين شيرازي، طهوري، تهران، ۱۳۶۳.

العرشية، صدرالدين شيرازي، انتشارات مولي، تهران، ۱۳۶۱.

عنوان درس به فارسی: فلسفه‌ی ملاصدرا: علم النفس و آخرت‌شناسی

عنوان درس به انگلیسی: The Philosophy of Mulla Sadra: Psychology and Eschatology

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: فلسفه‌ی ملاصدرا: خداشناسی

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با نظریات ملاصدرا در باب نفس و معاد (جسمانی و روحانی)

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال فلسفی در زمینه‌ی دیدگاه‌های صدرا در حوزه‌ی فلسفه‌ی ذهن و

مسئله‌ی جاودانگی

سرفصل درس:

۱. تعریف نفس
۲. اثبات وجود نفس
۳. اثبات تجرد و جوهریت نفس
۴. قوای نفس
۵. رابطه‌ی نفس و قوای آن (نظریه‌ی «النفس فی وحدتها کل القوی»)
۶. جسمانیت حدوث و روحانیت بقای نفس
۷. ابطال تناسخ
۸. معاد روحانی
۹. معاد جسمانی

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
۲۰ درصد	۲۰ درصد	آزمون های نوشتاری:	
		عملکردی	

فهرست منابع:

الشواهد الربوبية، صدرالدين شيرازي، تصحيح و مقدمه سید جلال‌الدین آشتیانی، المركز الجامعی للنشر، مشهد، ۱۳۶۰.

المبدأ و المعاد، صدرالدين شيرازي، تصحيح و مقدمه سید جلال‌الدین آشتیانی، انجمن حکمت و فلسفه ایران، تهران، ۱۳۵۴.

فهرست مطالعات:

الحكمة المتعالية في الأسفار الأربعة العقلية، صدرالدين شيرازي، دار إحياء التراث، بيروت، ۱۹۸۱.

المشاعر، صدرالدين شيرازي، طهوري، تهران، ۱۳۶۳.

العرشية، صدرالدين شيرازي، انتشارات مولی، تهران، ۱۳۶۱.

عنوان درس به فارسی: فلسفه‌ی سینوی ۱

عنوان درس به انگلیسی: Avicenna's Philosophy ۱

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با نظریات ابن‌سینا در زمینه‌ی اثبات وجود و یگانگی خداوند

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال فلسفی در زمینه‌ی اثبات وجود و یگانگی خداوند بر مشرب ابن‌سینا

سرفصل درس:

۱. نفی ماده‌باوری (ابطال مدّعی انحصار موجود در امر محسوس)

۲. علل ماهیت و علل وجود

۳. برهان وجوب و امکان بر اثبات وجود خدا

۴. برهان توحید

۵. بساطت واجب‌الوجود

۶. عینیت وجود و ماهیت در واجب‌الوجود

۷. نفی جنس و فصل و حدّ و ضدّ و ندّ از واجب‌الوجود

۸. علم خدا

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

الإشارات و التنبیحات، ابن سینا، مع الشرح لنصیرالدین الطوسی، نشر البلاغ، قم، ۱۳۸۳.

فهرست مطالعات:

الشفاء: الإلهیات، ابن سینا، تحقیق الدكتور إبراهيم مدكور، قاهره، ۱۹۸۱.

النجاة، ابن سینا، تصحيح مرتضى مطهری، دانشگاه تهران، ۱۳۷۹.

عنوان درس به فارسی: فلسفه‌ی سینوی ۲

عنوان درس به انگلیسی: Avicenna's Philosophy ۲

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: فلسفه‌ی سینوی ۱

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با نظریات ابن‌سینا در زمینه‌ی اثبات وجود و یگانگی خداوند

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال فلسفی در زمینه‌ی اثبات وجود و یگانگی خداوند بر مشرب ابن‌سینا

سرفصل درس:

۱. ملاک نیازمندی معلول به علت

۲. ماهیت زمان

۳. مسبوقیت حادثات به ماده و زمان

۴. اثبات حدوث ذاتی ممکنات

۵. قاعده‌ی الواحد

۶. غایت‌مندی افعال الهی

۷. رابطه‌ی هستی‌شناختی خدا و جهان (چگونگی صدور کثیر از واحد)

۸. مباحث مربوط به نفس و آگاهی

۹. نقد نظریه‌ی اتحاد عاقل و معقول

۱۰. علم واجب‌الوجود به جزئیات

۱۱. مسئله‌ی شر

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

الإشارات و التنبیحات، ابن سینا، مع الشرح لنصیرالدین الطوسی، نشر البلاغة، قم، ۱۳۸۳.

فهرست مطالعات:

الشفاء: الإلهیات، ابن سینا، تحقیق الدكتور إبراهيم مذکور، قاهره، ۱۹۸۱.

النجاه، ابن سینا، تصحیح مرتضی مطهری، دانشگاه تهران، ۱۳۷۹.

عنوان درس به فارسی: فلسفه‌ی اشراق ۱

عنوان درس به انگلیسی: Illuminationist Philosophy ۱

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با نظریات سهروردی در زمینه‌ی منطق و متافیزیک

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال در حوزه‌ی منطق و فلسفه‌ی اشراقی

سرفصل درس:

۱. موضع سهروردی در برابر ذات‌گرایی و منطق ارسطویی تعریف

۲. نقد او بر عکس مستوی

۳. نظریه‌ی ضرورت بتاته

۴. مغالطات

۵. اعتباریت وجود

۶. ابطال ماده و صورت

۷. نقد ادله‌ی مشائیان بر بقای نفس

۸. نظریه‌ی مُثُل افلاطونی

۹. نظریه‌ی ابصار و سمع

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
۲۰ درصد	۲۰ درصد	آزمون های نوشتاری:	
		عملکردی	

فهرست منابع:

مجموعه مصنفات شیخ اشراق، به تصحیح هانری کربن، مؤسسه مطالعات فرهنگی، تهران، ۱۳۷۵.

فهرست مطالعات:

شعاع اندیشه و شهود در فلسفه سهروردی، غلامحسین ابراهیمی دینانی، انتشارات حکمت، تهران، ۱۳۷۵.

حکمت اشراق، سید عبدالله یزدان پناه، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، قم، ۱۳۸۹.

عنوان درس به فارسی: فلسفه‌ی اشراق ۲

عنوان درس به انگلیسی: Illuminationist Philosophy ۲

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با نظریات سهروردی در زمینه‌ی متافیزیک نوری

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال در حوزه‌ی فلسفه‌ی اشراقی و متافیزیک نوری

سرفصل درس:

۱. نور و ظلمت

۲. نیازمندی وجودی جسم به نور مجرد

۳. علم حضوری

۴. اقسام نور و اختلاف تشکیکی انوار

۵. اثبات نور الانوار

۶. قاعده‌ی الواحد و صادر اول

۷. ربط واحد به کثیر: گزارش و سنجش نظریه‌ی مشائیان

۸. نظام قهر و مهر: تبیین اشراقی از ربط واحد به کثیر

۹. نظریه‌ی اشراقی در باب علم الهی

۱۰. قاعده‌ی امکان اشرف

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

مجموعه مصنفات شیخ اشراق، به تصحیح هانری کرین، مؤسسه‌ی مطالعات فرهنگی، تهران، ۱۳۷۵.

فهرست مطالعات:

شعاع اندیشه و شهود در فلسفه سهروردی، غلامحسین ابراهیمی دینانی، انتشارات حکمت، تهران، ۱۳۷۵.

حکمت اشراق، سید عبدالله یزدان‌پناه، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، قم، ۱۳۸۹.

عنوان درس به فارسی: منطق سینوی

عنوان درس به انگلیسی: Avicenna's Logic

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با منطق سینوی

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال در زمینه‌ی منطق سینوی

سرفصل درس:

۱. مدخل

۲. کلیات خمس

۳. قضایا

۴. قیاس

۵. منطق موجهات

۶. برهان

۷. مغالطه

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری:	۲۰ درصد	۲۰ درصد

	۶۰ درصد		
	عملکردی		

فهرست منابع:

الإشارات و التنبیحات، ابن سینا، مع الشرح لنصیرالدین الطوسی، نشر البلاغة، قم، ۱۳۸۳.

فهرست مطالعات:

الشفاء، ابن سینا، تحقیق الدكتور إبراهيم مذکور، قاهره، ۱۹۸۱.

النجاة، ابن سینا، تصحیح مرتضی مطهری، دانشگاه تهران، ۱۳۷۹.

عنوان درس به فارسی: منطق جدید

عنوان درس به انگلیسی: Modern Logic

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با منطق جدید

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال در زمینه‌ی منطق جدید

سرفصل درس:

۱. آشنایی اجمالی با تمایزات منطق قدیم، سنتی، و جدید
۲. آشنایی اجمالی با نظام‌های استنتاجی در منطق جدید و تقریرهای مختلف از این نظام‌ها (با تکیه بر نظام استنتاج طبیعی به تقریر لمون و کیی)
۳. منطق جمله‌ها
۴. فرانظریه‌ی منطق جمله‌ها
۵. منطق محمول‌ها
۶. منطق محمول‌ها با این‌همانی
۷. فرانظریه‌ی منطق محمول‌ها

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

درآمدی به منطق جدید، ضیاء موحد، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران، ۱۳۸۳.

مبانی منطق جدید، لطف‌الله نبوی، سمت، ۱۳۸۴.

فهرست مطالعات:

درآمدی نو به منطق نمادین: منطق جمله‌ها، پل تیدمن و هاوارد کھین، ترجمه‌ی رضا اکبری، دانشگاه امام صادق،

تهران، ۱۳۹۱.

درآمدی نو به منطق نمادین: منطق محمول‌ها، پل تیدمن و هاوارد کھین، ترجمه‌ی رضا اکبری، دانشگاه امام صادق،

تهران، ۱۳۹۱.

عنوان درس به فارسی: فلسفه‌ی غرب ۱

عنوان درس به انگلیسی: Western Philosophy ۱

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با فلسفه‌ی تحلیلی

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال در حوزه‌ی فلسفه‌ی تحلیلی

سرفصل درس:

۱. ماهیت فلسفه تحلیلی

۲. اتمیسم منطقی

۳. پوزیتیویسم منطقی

۴. آرای راسل

۵. آرای ویتگنشتاین مقدم

۶. فلسفه‌ی زبان

روش ارزشیابی:

روزه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد

	عملکردی		
--	---------	--	--

فهرست منابع:

فلسفه تحلیلی در قرن بیستم، اورام استرول، ترجمه فریدون فاطمی، نشر مرکز، تهران، ۱۳۹۲.

فهرست مطالعات:

فلسفه در قرن بیستم، ژان لاکوست، ترجمه رضا داوری اردکانی، سمت، تهران، ۱۳۷۴.

عنوان درس به فارسی: فلسفه‌ی غرب ۲

عنوان درس به انگلیسی: Western Philosophy ۲

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: فلسفه‌ی غرب ۱

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با اگزیستانسیالیسم

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال در حوزه‌ی فلسفه‌ی غرب به‌ویژه آرای فیلسوفان وجودی

سرفصل درس:

۱. «اگزیستانس» و تفاوت آن با «وجود» و «موجود»

۲. آرای کی‌یر کگارد

۳. آرای یاسیرس

۴. آرای سارتر

۵. آرای مارسل

۶. آرای هایدگر

۷. شأن تاریخی فلسفه‌های اگزیستانس

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
۲۰ درصد	۲۰ درصد	آزمون‌های نوشتاری:	

	۶۰ درصد		
	عملکردی		

فهرست منابع:

- نگاهی به نگرش‌های فلسفی سده بیستم، میر عبدالحسین تقیب زاده جلالی، کتابخانه طهوری، تهران، ۱۳۹۰.
- پدیدارشناسی و فلسفه های هست بودن، روزه ورنو - ژان وال، ترجمه یحیی مهدوی، خوارزمی، تهران، ۱۳۸۷.
- تاریخ فلسفه: از فیخته تا نیچه، فردریک کاپلستون، ترجمه داریوش آشوری، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران، ۱۳۹۰.

فهرست مطالعات:

- بحث در مابعدالطبیعه، ژان وال، ترجمه یحیی مهدوی، خوارزمی، تهران، ۱۳۸۰.
- ترس و لرز، کی یرکگارد، ترجمه عبدالکریم رشیدیان، نشر نی، تهران، ۱۳۷۸.
- هستی و زمان، هایدگر، ترجمه عبدالکریم رشیدیان، نشر نی، تهران، ۱۳۸۹.

عنوان درس به فارسی: مسائل جدید کلامی

عنوان درس به انگلیسی: New Problems in Kalam

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: فلسفه‌ی غرب ۱ و ۲

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با موضوعات کلامی مدرن و رویکردهای نوین الهیاتی در دنیای جدید

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال در حوزه‌ی کلام جدید

سرفصل درس:

۱. تعریف دقیق علم کلام، کلام جدید، و فلسفه‌ی دین
۲. بیان موضوع، روش، و غایت در کلام جدید و مباحث جدید کلامی
۳. ادله‌ی اثبات وجود خدا (براهین وجودشناختی، جهان‌شناختی، غایت‌شناختی، برهان اخلاقی، برهان تجربه‌ی دینی، براهین پراگماتیستی،...)
۴. اوصاف خداوند (علم مطلق، قدرت مطلق، خیرخواهی مطلق، عدم تناهی، بساطت مطلق، و...)
۵. مسئله‌ی شر (مسئله‌ی منطقی شر، مسئله‌ی قرینه‌ای شر، دفاعیه، تئودیه، شر بی‌وجه، مسئله‌ی احتمالاتی شر، مسئله‌ی وجودی شر)
۶. علم و دین (بررسی مدل‌های مختلف رابطه‌ی علم و دین)
۷. زبان دین (مسئله‌ی معناداری و معناشناسی زبان دین)
۸. تجربه‌ی دینی (ماهیت و انواع تجربه‌ی دینی، حجیت معرفت‌شناختی تجربه‌های دینی)

۹. مرگ و جاودانگی (دیدگاههای مختلف درباره‌ی ماهیت مرگ و ادله جاودانگی)

۱۰. کثرت‌گرایی دینی (در برابر شمول‌گرایی و انحصارگرایی)

۱۱. معنای زندگی (مفهوم معناداری زندگی و مؤلفه‌های آن و رویکردهای مختلف در باب معنای معنا و معنایی

زندگی)

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

جستارهایی در کلام جدید، محمدرضایی و دیگران، سمت، تهران، ۱۳۸۸.

فهرست مطالعات:

سخن گفتن از خدا، امیرعباس علیزمانی، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، تهران، ۱۳۸۷.

عقل و اعتقاد دینی، مایکل پیترسون، ترجمه‌ی ابراهیم سلطانی و احمد نراقی، طرح نو، تهران، ۱۳۷۶.

علم و دین، ایان باربور، ترجمه‌ی خرمشاهی، نشر دانشگاهی، تهران، ۱۳۷۶.

عنوان درس به فارسی: زبان تخصصی ۱

عنوان درس به انگلیسی: Professional Foreign Language ۱

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با زبان انگلیسی در حوزه‌ی تخصصی فلسفه

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال به زبان انگلیسی در حوزه‌ی تخصصی فلسفه

سرفصل درس:

۱. ارسطو

۲. افلاطون

۳. فلوطین

۴. فارابی

۵. ابن‌سینا

۶. سهروردی

۷. ملاصدرا

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
۲۰ درصد	۲۰ درصد	آزمون‌های نوشتاری:	

	۶۰ درصد		
	عملکردی		

فهرست منابع:

Routledge Encyclopedia of philosophy, Edward Craig (ed.), London: Routledge.

فهرست مطالعات:

Encyclopedia of Philosophy, Donald M. Borchert (ed.), New York: McMillan.

عنوان درس به فارسی: زبان تخصصی ۲

عنوان درس به انگلیسی: Professional Foreign Language ۲

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با زبان انگلیسی در حوزه‌ی تخصصی فلسفه

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال به زبان انگلیسی در حوزه‌ی تخصصی فلسفه

سرفصل درس:

۱. بارکلی

۲. لای

۳. هیوم

۴. کانت

۵. هگل

۶. کی‌یرکگارد

۷. نیچه

۸. هایدگر

۹. فرگه

۱۰. راسل

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
۲۰ درصد	۲۰ درصد	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	
		عملکردی	

فهرست منابع:

Routledge Encyclopedia of philosophy, Edward Craig (ed.), London: Routledge.

فهرست مطالعات:

Encyclopedia of Philosophy, Donald M. Borchert (ed.), New York: McMillan.

